

præst, consiliiarii, & coadiutores affi-
sunt, quasi oculi, & aures, ac nobilissima
facri capitis partes, & præcipua illius
membra a Spiritu Sancto constituta, qui in
hac ipsa Ecclesiastica Hierarchia divina di-
spofitione, instar illius caelestis, cui ex al-
tera parte respondet, ordinata, ad altissi-
mum gradum euecti cum ipso Romano
Pontifice communi patre ac pastore, ad
quem ex omnibus undique gentibus ac no-
tionibus, in gravissimis, maximeque ar-
duis rebus fideles omnium generum, om-
nium ordinum, summi, infimi quotidie
confluunt, tanti ponderis molem atque
onus populorum sustineant, & pro ani-
marum salute, pro fide, pro iustitia, pro uni-
tate assidue invigilent ac laborent, qui
circa ipsum universali Ecclesia serviendo,
singularum Ecclesiarum commoditatibus
se impendant, quorum consilio idem Pon-
tiffex agenda disponat, quorum opera, &
necessaria, & plurimum fructuosa univer-
se Reipublicæ Christianæ in secundis rebus
ornamento, & commodo, in dubiis præsi-
dio, & adiumento esse possit. Qui denique
pro exaltatione Catholica Religionis, pro
pace, & quiete Christiani Populi, pro aug-
mento, & honore Sanctæ Sedis Apostolicæ
sanguinem, si ita res ferat, & spiritum
constanter effundant.

Pontifex igitur viros op-
timos & le-
tissimos Car-
dinales creare
debet.

§.1. Cum itaque ipsi veri cardines sint,
& clarissima Ecclesiæ lumina, templi Dei
bases, firmamenta, & columnæ Christi-
anæ Reipublicæ singulari quadam pietate ac
doctrina, nec vulgari, aut mediocri, sed
insigni atque eximia virtute abundare de-
bent, ut, quam gerunt, personam digne, &
honorifice valeant sustinere. Ac quemad-
modum præcipue sunt partes summi Ro-
mani Præfulis in iis ascendendis exquisitam
adhibere diligentiam, & accurata circum-
speditione providere, ut viri optimi, ac le-
tissimi assumantur, & vel in hoc potissi-
mum necessitati atque utilitati totius Ec-
clesiæ sibi commissa consulatur, ita etiam
Prælati ceteraque personæ Ecclesiasticæ ad
tantæ dignitatis sublimitatem promovendi,
anteactæ vitæ laude, atque excellenti qua-
dam, & rara meritorum commendatione
præ ceteris fulgeant, necesse est, ut hoc
amplissimo honore digni habeantur. Siqui-
dem eorum vita ac mores ceteris exemplo
esse debent, verba, & responsa pro oracu-
lis, monita ac præcepta ab universis Chri-
stianis regulæ, & norma recte vivendi, re-
cteque sentiendi existimantur, ab iis quasi
sapientissimis magistris Ecclesiasticæ disci-
plinæ forma suscipitur, quæ ad mores, vi-
tamque cunctorum fidelium componendos
longe lateque diffusa propagetur. Ipsi de-
nique vere sunt sal terræ, ac lucernæ posi-
tæ super candelabrum, ut inter sanguinem,
& sanguinem, causam, & causam, lepram
& lepram discernant, ac doctrinæ oppor-
tunitate, & veritate, infirma confirmant,
disrupta consolident, depravata conver-
tant, luceant omnibus qui in domo Domi-
ni habitant, ac primæ huic Sedi assistentes
cunctos pastores, dum in gravioribus ne-

gotiis eandem Sedem consulunt, ejusve
opem implorant, suo iudicio, consilio, &
auctoritate instruere, dirigere, ac docere
non cessent. Ceterum cum non solum ad
eos spectet plurima, & maxima momenti
negotia, & causas, quæ eis in dies com-
mittuntur, præclara fide, & prudentia co-
gnoscere, ac Legationibus in Provinciis
gubernandis, & in gravioribus rebus, sæ-
pius ad Reges, & Imperatores perfungi.

§.2. Sed, quod omnium caput, & sum-
ma est, ex eorum corpore, numero, &
Collegio, ille ipse, qui cunctis pastoribus
est præficiendus, ac totius Dominici gre-
gis curam habiturus, Summus Pontifex
deligatur, iidemque illum suis suffragiis
creent, qui tunc demum publico bono
Christiani populi, optimus sine ulla dubi-
tatione existet, si e numero, & suffragiis
bonorum deligetur, in hac sacra electione
censendi sunt veri interpretes, atque inter-
nuntii voluntatis Dei, cujus Spiritu sicut
universum Ecclesiæ corpus sanctificatur, &
regitur, ita maxime hoc totum hujusmodi
electionis opus ejusdem afflatu, & instinctu
absolvi certissimum est, atque omnibus ex-
ploratum, ut vel ex hoc ipso perspicui possit,
quanta in eis requiratur puritas, & sinceritas
ab omni carnis affectu, privatorum
commodorum cura, & factionum studiis
aliena, quorum pectora, & voces, tem-
pla, & organa futura sint Spiritus Sancti, &
ex quibus quasi feminibus is sit proditurus,
in quem totius Apostolicæ potestatis pleni-
tudo Deo annuente merito conferatur.

Præferim,
quia ex Col-
legio Cardi-
nalium crean-
dus est Sum-
mus Pontifex.

§.3. Qua propter, ut tanti muneris am-
plitudo ea, qua decet, observantia, & admi-
ratione apud cunctos mortales honoretur,
& in quos ob celsitudinem gradus, omnium
oculi, omnium ora convertuntur, in eis
summæ dignitati par claritas, & splendor
eluceat, atque in eis glorificetur Deus,
honorificetur sacerdotale ministerium, &
animæ fidelium lætificentur, certe sacris
amplissimis hujus honoris insignibus in de-
mum decorandi videntur, qui eximia eru-
ditione, innocentia, ac sanctitate, & omni
virtutum genere a vero solidorum bono-
rum largitore Deo supra ceteros fuerint il-
lustrati. Proinde Nos, postquam placuit di-
vinæ bonitati imbecillitatem nostram ad
summi Apostolatus apicem vocare, inter
ceteras, quas pro bono universalis Ecclesiæ
his maxime turbulentis temporibus, dies
noctesque suscipimus, curas, & cogitationes
hanc ipsam Pontificia nostra sollicitudine
dignissimam judicavimus, ut ad commu-
nem salutem, & profectum Christiani po-
puli nostræ curæ crediti, ac ad ipsius San-
ctæ Romanæ Ecclesiæ decus, & ornamentum
circa Cardinalium electionem, atque
assumptionem, tam a Prædecessoribus no-
stris, quam a Nobis hæcenus editas san-
ctiones, & decreta expendere; in quibus
licet pleraque salubriter, ac prudenter
disposita, & ordinata fuerint, quia tamen
res humanæ facile in deterius prolabantur,
nisi sit qui eas assidue renovet, atque con-
servet, easdem illas sanctiones, & decreta

Ideo hanc de-
super editæ Co-
stitutionem vi-
delicet.

par-

partim innovando, partim declarando,
partim pro rerum, & temporum exigentia
supplendo, & in melius reformando, ha-
bita super his cum venerabilibus fratribus
nostris ejusdem S. R. E. Cardinalibus deli-
beratione matura, de eorumdem fratrum
consilio, & unanimi consensu, hanc no-
stram perpetuo valituram Constitutionem
duximus promulgandam, qua & nosmeti-
psos in re tam gravi nostri muneris admo-
nemus, & quam Nobis legem imponimus,
eamdem nostris successoribus indicamus,
quos, & sui officii non immemores fore
confidimus, & se aliquando in districto,
ac tremendo Dei iudicio suæ villicationis
rationem esse reddituros, Apostolo dicen-
te: Omnes stabimus ante tribunal Christi,
& unusquisque nostrum pro se rationem red-
det Deo.

Cardinales
non sunt plu-
res quâ sepe-
ginta, & ele-
ctio promo-
vendorum ul-
tra hunc nu-
merum nulla
sit.

§.4. Primum igitur, cum ita exposcente
rerum, ac temporum qualitate, & occasione
recessum fuerit a veteri illo more admo-
dum paucos viros in sacrum Collegium ad-
scribendi, jamque plures nostra ætate Car-
dinales, quam antiquitas in ipsum Colle-
gium cooptari consueverint, tum ut juxta
generalis Concilii Tridentini decretum
omnium Christianitatis Nationum ratio ha-
beat, tum quia in eodem Collegio multi,
quæ est humani corporis infirmitas, senes-
tute, vel morbis frequenter gravati, haud
commode tanto oneri assidue sustinendo
sufficere queunt, ut in hoc moderatio con-
grua adhibeatur, & certi limites præscri-
bantur, ne vel ad veterem illam paucita-
tem eos redigamus, vel rursus eorum hono-
rum nimia, & superflua numerositate vile-
scat, quod interdum, & Nos ipsi dum in
minoribus essemus, vidimus, & experti fu-
mus. Ac ut veteris Synagoga figura San-
ctæ, & Apostolicæ Ecclesiæ veritati respon-
deat, sequi cupientes mandatum Domini
factum ad Moysen, de congregandis se-
ptuaginta viris de senibus Israel, quos nos-
set senes populi esse, & magistros, ut se-
cum onus populi sustentarent, & non ipse
solus gravaretur, super quos ad ostium ta-
bernaculi ductos, loquente Domino, Spi-
ritus requievit de prædictorum fratrum no-
strorum consilio, perpetuo statuimus, &
ordinamus, ut in posterum connumeratis
omnibus cujusque ordinis Episcopis, Pres-
byteris, & Diaconis Cardinalibus, qui nunc
sunt, quique in futurum creabuntur, cun-
cti simul numerum Septuaginta nullo um-
quam tempore excedant, ac talis numerus
quovis prætextu, occasione, vel causa etiam
urgentissima minime augeatur. Quod si
unum, vel plures a Nobis, vel pro tempore
existenti Romano Pontifice in futurum
ultra dictum numerum eligi in Cardinalem
aut creari, aut pronunciarum contigerit, de-
cernimus hujusmodi electionem, creatio-
nem, & pronunciationem nullam, irritam,
& inanem fore, & censendam esse, nullum-
que jus, seu titulum re aut nomine sic ele-
cto, seu electis acquiri, neque eorum-
quemquam pro Cardinali haberi, aut repu-
tari posse, aut debere, neque dictam ele-
ctionem, creationem, pronunciationem ab
initio invalidam, & ultra numerum factam,
si postea ad præscriptum numerum morien-
te uno, vel pluribus Cardinalibus ipsum
Collegium redigatur, propterea ex post facta
convalescere, sed uti a principio sic
deinceps in perpetuum nullius fore roboris,
vel momenti.

tionem, creationem, pronunciationem ab
initio invalidam, & ultra numerum factam,
si postea ad præscriptum numerum morien-
te uno, vel pluribus Cardinalibus ipsum
Collegium redigatur, propterea ex post facta
convalescere, sed uti a principio sic
deinceps in perpetuum nullius fore roboris,
vel momenti.

§.5. Quoniam vero jam inde ab anti-
quissimis etiam Apostolorum temporibus
Diaconorum ordo ad inferendum, & mi-
nistrandum in Ecclesia Dei ex magna pro-
videntia dignoscitur institutus, & pro tem-
porum varietate modo major, modo mi-
nor numerus esse consuevit, ita ut aliquan-
do septem, interdum quatuordecim, quan-
doque vero decem, & octo Diaconi fuerint,
& tamen hoc tempore tum propter eorum
parvum numerum, tum propter aliquorum
absentiam a Romana Curia, adeo pauci re-
periuntur, ut eorum officio satisfacere ne-
queant, immo sæpius Presbyteri Cardina-
les loco Diaconorum, contra Patrum in-
stituta Pontifici assistere, & ministrare co-
gantur. Idcirco statuimus, ut ex prædicto
numero Cardinalium, Diaconi quatuordecim,
& reliqui omnes præter sex Episcopos,
Presbyteri sint, & esse debeant.

Siquis ex
eis Episcopi
sex, Presbyte-
ri 10, & Dia-
coni 14.

§.6. Neque posthac quisquam in Diaconum
Cardinalem assumi possit, nisi saltem
in vigesimo secundo suæ ætatis anno fuerit
constitutus, ita ut omnino intra annum ad
sacrum Diaconatus ordinem valeat, & de-
beat promoveri, alioquin si anno elapso ad
ipsum Diaconatus ordinem promotus non
fuerit, eo ipso tam in consistorialibus, &
omnibus aliis actibus, & negotiis Cardina-
litiis, quam etiam juxta Constitutionem
fel. rec. Pii Papæ Quarti Prædecessoris no-
stri super reformatione Conclavis editam,
in electione Romani Pontificis voce activa,
& passiva omnino careat, ac privatus exi-
stat.

Diaconi Car-
dinales non
sunt minores
an. 22, & in-
tra annum ad
Ordinem Dia-
conatus promo-
ti de-
bent, alius vo-
ce caret acti-
va, & passi-
va.

§.7. Diaconorum autem numerus sic
præfinitus perpetuo retineatur, ac Diaconi
in eodem semper remaneant, & si qui eo-
rum ex devotionis fervore ad Presbyteratus
ordinem promoti fuerint, semper tamen
in eodem Diaconatus ordine, & officio mi-
nistrent, & suum locum inter Diaconos
Cardinales teneant, donec ex Cardinalibus
de novo creandis sive eligendis, alii Dia-
coni prædictum numerum suppleant, & in
eorum locum subrogentur, ac substituantur.
Quo casu antiquiores Diaconi ad Pres-
byteratus ordinem promoti, ad Presbyte-
ros Cardinales transire, atque inter eos de-
dere valeant, & connumerari.

Diaconi ex
fervore devo-
tionis ad Pres-
byteratum
promoti, re-
maneat in-
ter Diaconos,
quousque ex
Card. de novo
creandis sup-
pleatur nume-
rus 14. Dia-
conorum.

§.8. Ut vero Diaconos Cardinales, qui
in sua vocatione permanferint, & in mini-
sterio ordinis sui perseveraverint, majoribus
honoribus prosequamur, volumus ut cum
aliquam ex sex Cathedralibus Ecclesiis,
quibus Episcopi Cardinales præfunt, primo,
secundo, & tertio per obitum, vel transla-
tionem, aut alias pro tempore vacare con-
tigerit, antiquior quidem Presbyter Car-
dinalis præfens, salvo cuique Episcopo Car-
dinali jure transeundi ad eam, dimissa prio-
re

Diaconorum
Prior aut se-
quens si sit,
legitime æta-
tis, in quarta
vacatione, &
sex Ecclesi-
arum Episco-
paliū, promo-
veatur ad
Ecclesiam va-
cantem, & in
illis tribus va-
cantiis anti-
quior Presby-
ter promo-
veatur.

re cui praeerat, ut moris est, promoveatur, sed ubi post tres vacationes, tres itidem ex ipsis Presbyteris Cardinalibus in Episcopos perfecti fuerint, tunc si quarta alicujus harum Ecclesiarum vacatio contigerit, excluso, ea tantum vice, antiquiore Presbytero, Prior Diaconorum Cardinalium, qui praesens fuerit, & in etate legitima constitutus, vel si ille noluerit, aut nequiverit assumi, sequens Diaconus eisdem qualitatibus praeditus, ad eam promoveatur, & ita deinceps in hujusmodi vacationibus sex Ecclesiarum praedictarum perpetuo observetur, ut post tres Presbyterorum ad dictas Ecclesias promotiones, quarta occurrente vacatione, Prior Diaconorum, aut sequens, ut praesertur, in Episcopum praeficiatur.

Inter LXX. Cardin. praefatos, assumentur saltem quatuor Magistri in Theologia.

Creari possint Card. in diebus Jejuniorum mensis Decembris dumtaxat.

Promoveanturque idonei ex omnibus Nationibus Christianitatis quantum commode fieri poterit.

Illegitimi erunt per se, si ius matrimonium legitimum, aut super defectu natalium auctoritate Apostolica dispensatione consecuti, ad Cardinalatum inhabiles sint.

§.9. Inter hos Septuaginta Cardinales, praeter egregios utriusque juris, aut Doctorum Doctores, non desint aliquot insignes viri in sacra Theologia Magistri, praesertim ex Regularibus, & Mendicantium Ordinibus assumendi, saltem quatuor, non tamen pauciores.

§.10. Antiquum vero Clementis, Anaclei, Evaristi, Alexandri, & aliorum Sanctorum Pontificum Praedecessorum nostrorum morem, per sexcentos, & amplius annos continuata serie observatum sequi volentes, ac decretum alias per Nos in nostro Consistorio editum innovantes, perpetuo sancimus tempus creandorum Cardinalium, seu promotionis ad Cardinalatus honorem faciendae, mense Decembris dumtaxat in ipsis temporibus, seu diebus jejuniorum, & non aliis esse debere.

§.11. Ut autem ipsi Cardinales in regimine universalis Ecclesiae Nobis, & pro tempore existenti Romano Pontifici utiliter assistere valeant, ac de omnibus Christianorum Regnorum, Provinciarumque moribus, rebus, & negotiis prompte, & fideliter certa ab eis notitia, pro rerum emergentium opportunitate habeatur, praedicti Concilii Tridentini decreto inherentes, statuimus, ut ex omnibus Christianitatis nationibus, quantum commode fieri poterit, idonei assumantur.

§.12. Praeterea, qui Cardinales creandi erunt, legitimis, & honestis sint exortu natalibus, neque ulla prorsus labe, aut illegitimum natalium suspicione, quovis modo laborent, sed omni macula, & impuritate careant, alioquin ad tam eminentem dignitatis gradum, penitus inhabiles, & illius incapaces sint, & esse censentur. Quocirca considerantes, quod licet tanta sit vis, & efficacia Sacramenti Matrimonii, quod Apostolo teste, Magnum est in Christo, & in Ecclesia; ut qui antea geniti erant, ex soluto, & soluta, inter quos rite Matrimonium constare poterat, post illud contractum legitimi habeantur, in nonnullis tamen Provinciis, & Dominiis, nobilitatis privilegiis non gaudent, nec ad secularia officia, honores, & dignitates, neque ad nobilium feudorum, & statuum successiones admittuntur, quodque multo magis

indecorum videretur, & ab Apostolica Sedis dignitate alienum, si hujusmodi illegitimi per sequens Matrimonium, ut praesertur, legitimi, in Cardinales assumerentur, ac Cardinalatus celsitudo, & splendor, qui dignitati Regiae comparatur, facile deprimi, commaculari, aut quodammodo in obscurari posset. Ideo ut puriori dignitati puriores natales respondeant quocumque illegitime natos, quorumvis, etiam Magnorum Principum, etiam Ducali, aut majori, etiam Regia, & Imperiali auctoritate fulgentium filios quocumque gradu, dignitate, & praemia praeditos, etiam genitos ex soluto, & soluta, inter quos tunc Matrimonium constare poterat, ac postea per subsequens Matrimonium, etiam rite, & solemniter in facie Ecclesiae contractum, vel alias legitimatos, & quomodolibet habilitatos, & natalibus restitutos, ac quorumvis honorum capaces effectos, etiam si cum eis, ut hanc ipsam dignitatem obtinere valeant, super defectu natalium fuerit expresse, & in specie auctoritate Apostolica quomodolibet dispensatum, nihilominus praedictae Cardinalatus dignitatis prorsus incapaces, & ad eam obtinendam perpetuo inhabiles decernimus, ac declaramus.

Et nec illi, qui ad sacros Ordines promovendi non possunt.

§.13. Sed, & insuper prohibemus, ne ii, quos propter defectus, vitia, aut impedimenta quaecumque ad sacros ordines secundum canonicas sanctiones promovendi non est, etiam si cum ipsis dicta auctoritate Apostolica fuerit dispensatum, neve alicujus criminis, aut infamiae nota respergi, in Cardinales ullo umquam tempore assumantur.

Promovendi ad Card. doct. in vice probitate, & aliis qualitatibus a jure requisitis, praestare debent.

§.14. Ceterum, ut non solum honore, sed etiam re ipsa cardines sint, super quibus ostia universalis Ecclesiae tuto nitantur, divinaeque, & humanae ministeria sibi commissa utilius exequi possint, statuimus, ut lectissimi, & praecellentes viri in ipsum Collegium adscribantur, & quorum vitae probitas, morum candor, praestans doctrina, & eruditio, eximia pietas, & erga salutem animarum ardens studium, & zelus, in dandis consiliis sincera fides, & integritas, in rebus gerendis singularis prudentia, constantia, & auctoritas, & aliae qualitates a jure requisitae, tam ipsi Pontifici, quam universo Collegio cognitae, & probatae sint.

Clericali etiam caractere insigniti, & in 4. minoribus Ordinibus constituti per annum saltem ante promotionem habitum, & tonsuram gerere teneantur.

§.15. Ac proinde ne homines sacrarum rerum plane imperiti, & rudes atque Ecclesiasticarum functionum ignari, quasi in Ecclesia Dei hospites, & peregrini statim hujusmodi muneri praeficiantur, juxta decretum jam pridem a Nobis in praedicto Consistorio nostro sancitum, quod pariter iurum serie innovamus, districte interdiciamus, ne quis ullatenus ad Cardinalatus honorem assumi queat, nisi qui antea clericali caractere insignitus, & in quatuor minoribus ordinibus constitutus, per annum saltem habitum, & tonsuram gestaverit clericalem.

§.16. Cum autem ad honorem adeo subli-

Filius utriuslibet sexus, etiam ex legitimo matrimonio, vel ex eo nepotem habentes, promovendi nequeat ad Cardin.

Frater, etiam ex uno parente germanus, vel patruelis consobrinus, aut amicus alicujus Cardin. viventis, Card. esse non possit.

Patruus, aut avunculus nepotis ex fratre vel sorore Card. viventis prohibentur assumi ad Card. & e converso talis nepos patruus, & avunculus.

Absentes a Curia ad Card. promovendi, creari debent adjecta conditione, ut ibi.

blinem promovendi omni virtutum, & praesertim castimoniam laude supra ceteros plurimum eminere debeant, qui vero filios, etiam legitimos, ex uxore sua alias dignoscitur suscepisse, certum nequeat suae testimonium continentiae exhibere, & pater erga proprios filios naturali affectu nimia quadam propensione feratur, verendumque sit ne propterea variis propriae domus negotiis, ac multiplici liberorum cura distractus, Ecclesiae negotia sibi credita, aut negligenter tractet, aut minus solcite, & fideliter quam par est, ejusdem Ecclesiae jura tueatur, prohibemus, ne aliquis, qui utriuslibet sexus filium, seu filios, etiam ex legitimo matrimonio susceptos, vel nepotem, seu nepotes ex eis habeat, ullatenus in Cardinalem assumi, aut promovendi possit.

§.17. Insuper, ut factionum fomitem, & simulatum anam, ex sacro hoc coetu, quantum cum Domino possumus, amputemus, decretum patris mem. Julii Papae III. Praedecessoris nostri in sacro olim Consistorio editum approbantes, & declarantes, similiter perpetuo interdiciamus, ne ullo umquam tempore assumatur aliquis posthac in ejusdem S. R. E. Cardinalem, qui frater ex utroque, vel alterutro parente germanus existat alterius Cardinalis viventis, ita ut eodem tempore duo fratres germani in eodem Collegio nullatenus esse possint. Quinimmo idem decretum extendentes, & ampliantes, prohibemus quoque ne patruelis, vel amitino, aut consobrinus Cardinale vivente, alter ejus patruelis, vel amitinus, aut consobrinus ad Cardinalatum valeat promovendi.

§.18. Sed, & pari ratione sancimus, ne patruus, aut avunculus Cardinali vivente, ejus ex fratre, vel sorore nepos, nec rursus nepote ex fratre, vel sorore Cardinali existente, illius patruus, aut avunculus, nec ullus denique alius, qui primo, aut secundo tantum consanguinitatis gradu alicui Cardinali viventi conjunctus sit, quamdiu is vixerit, in Cardinalem assumi possit. Ita ut omnes, & singuli praedicti tam pater filios, aut nepotes habens, quam fratres germani, patruelles, amitini, consobriini patruus, avunculus, nepos ex fratre, vel sorore, & quivis ut supra primo, aut secundo gradu conjunctus alter altero Cardinali vivente, ad Cardinalatum inhabiles, & illius incapaces sint, & censentur, neque eorum aliquis Cardinalis creari valeat, neque adversus hanc prohibitionem ex quacumque etiam urgentissima causa cum eis liceat dispensari. Et nihilominus electio creatio, ac pronuntiatio Cardinalium hujusmodi contra praesentem probationem, aut interdictum facta, & attentata, nulla, irrita, & inanis sit eo ipso, ac cum omnibus inde secutis nullius sit roboris, vel momenti.

§.19. Postremo attendentes proprium esse eorumdem Cardinalium munus assistere, ut praemittitur, Christi in terris Vicario, eique in regenda Ecclesia Catholica Bull. Rom. Tom. IV. Par. IV.

consilium, & operam assidue praestare, atque cum eo Ecclesiae necessitatibus providere, ipsosque tum ad id ex ipsius officii debito, tum ex sanctorum Patrum decretis teneri, ac propterea absurdum esse Cardinales procul ab ipso Pontifice vitam agere, & locum mansionemque suam in Ecclesia Dei adeo praecellam contra hujusmodi officii debitum, & in suarum perniciem animarum negligere, ac deserere, inherentes decreto similiter a Nobis in Consistorio nostro dudum desuper promulgato, de eorumdem Fratrum consilio statuimus, & ordinamus, nequis in posterum a Romana Curia absens Cardinalis creetur, aut pronuncietur, nisi hac adiecta conditione, ut intra annum in Romanam Curiam venire, & Apostolorum limina visitare teneatur, necnon, antequam Biretum rubrum, quod a Romano Pontifice de more benedici, ac per certum nuncium mitti solet, ei tradatur, illiusve capiti imponatur, juret in manibus personae alicujus in dignitate ecclesiastica constitutae, cui id negotii datum fuerit, se intra annum a die praestiti juramenti numerandum omni mora postposita, & impedimento remoto, ad Urbem, vel alio, ubi Rom. Cur. eo tempore fuerit, personam adventurum, ut sistat se Nobis, aut pro tempore existentibus Rom. Pontifici, & Sanctae Sedi Apost. cujus obsequium erit adscriptus, & quando ipsi Pontifici visum fuerit, muneri suo incumbat: atque ita de legibus, moribus, consuetudinibus, ac toto statu ejusdem Sedis plene instruat, atque ad Ecclesiam, seu Provinciam, cui forsitan praerit, necessitates sublevandas, abusus tollendos, mores reformandos, ecclesiasticam disciplinam, siqua ex parte labefacta fuerit, restituendam opportuna, & salutaria consilia ab ipsius Pontificis paterna caritate, sapientia, & vigilantia recipiat, & pro viribus exequatur. Cujus quidem juramenti postquam per eum praestitum fuerit, publicum inde instrumentum conficiatur, & in forma authentica ad Nos, vel nostri pro tempore successorem nulla interposita mora transmittatur. Quod si forte id jure recuserit, volumus, ut biretum rubrum ei omnino denegetur, ac nequaquam tradatur, sed ipso facto, absque alia declaratione, vel decreto Cardinalatus honore privatus existat, atque habeatur, in omnibus, & per omnia, ac si numquam in Cardinalem assumptus, vel promotus fuisset. Inhabilis quoque ad eandem dignitatem postea obtinendam, & illius incapax efficiatur. Sin autem juret, ac biretum rubrum accipiat, sed tamen postea ad Urbem, & Romanam Curiam, ut praesertur, intra annum a die praestiti juramenti non comparuerit, tunc pariter absque alia declaratione Cardinalatus dignitate, officio, titulo, denominatione, atque omnibus, & quibuscumque illius insignibus, facultatibus, privilegiis, aut auctoritatibus careat eo ipso, & perpetuo privatus sit, & esse censetur, perinde, ac si numquam inter Cardinales cooptatus fuisset, nec biretum rubrum.

fra annum Apostolorum limina visitare teneatur, & ante consecrationem bireti rubri eis a Pont. transmittendi, id facere jurent, & observent, alias Cardinalatus honore privati censentur.

Decretum irritans.

brum accepisset. Quod quidem biretum post id tempus confectum deponere omnino teneatur.

§.20. Decernentes sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & commissarios, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & ipsos S.R.E. Cardinales: in quavis causa, & instantia, subblata eis, & eorum cuique quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula derogatoria.

§.21. Non obstantibus Apostolicis, ac in generalibus conciliis editis Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam certum alium eorumdem Cardinalium numerum præscribentibus, aut alias super præmissis disponentibus, quas omnes quatenus præfenti Constitutioni in aliquo adversantur, illarum tenores pro plene, ac sufficienter expressis habentes, etiam si de illis specialis, specifica, expressa, ac individua de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio faciendi esset, omnino abrogamus, abolemus, & annullamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma publicandi.

§.22. Ceterum ut præfentes literæ omnibus innotescant, mandamus illas ad valvas Lateranensis, & Principis Apostolorum de Urbe Basilicarum, atque Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ more solito publicari, & inibi affigi, & per aliquod temporis spatium dimitti, eisque detractis earum exempla eo in loco reliqui. Ac volumus, ut illarum transumptis manu aliquus Notarii publici subscriptis, & sigillo Prælati, vel personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, in iudicio, & extra illud, ubi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio penalis.

§.23. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam, &c. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum &c.

D. P. An.II. 5. Decembr.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, tertio nonas Decembris, Pont. nostri Anno II.

Papæ subscript.

✱ Ego Sixtus Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

De ventre matris meæ tu es Deus protector meus.

Cardinalium subscriptiones.

- ✱ Ego A. Card. Farnesius Vice-Cancellarius Episcopus Ostien.
✱ Ego Jac. Card. Sabellus Episc. Portuen.
✱ Ego Jo. Anto. Card. S. Georgii Episcopus Tusculan.
✱ Ego Jo. Franciscus Card. de Gambara, Episcopus Prænestin.
✱ Ego Iun. Avalus Card. de Aragon. Episcopus Sabinen.

- ✱ Ego Marcus Sitticus Card. de Altagem.
✱ Ego Marcus Ant. Card. Columna.
✱ Ego P. Card. Sanctacrucius.
✱ Ego Gabriel Card. Paleottus.
✱ Ego Frater Michael Bonel. Card. Alex.
✱ Ego Ludovicus Card. Madrarius.
✱ Ego Nicol. Card. Senon. tr. S. Prædicit.
✱ Ego Jul. A. Sanctorius Car. S. Severina.
✱ Ego Hieronymus Card. Rusticus.
✱ Ego Jo. Hieronymus Card. Albanus.
✱ Ego Hieronymus Card. Simoncellus.
✱ Ego P. Card. Deza.
✱ Ego Jo. Antonius Card. Carassa.
✱ Ego Jo. Antonius Card. SS. Quattuor.
✱ Ego Jo. Baptista Card. S. Marcelli.
✱ Ego Julius Card. Cananus.
✱ Ego Antonius Card. Salviatus.
✱ Ego Augustinus Card. Verona.
✱ Ego Vincentius Card. Montis realis.
✱ Ego Philippus Card. Spinola.
✱ Ego Georgius Card. Raziivil.
✱ Ego Scipio Card. Lancellottus.
✱ Ego Vincentius Card. Gonzaga.
✱ Ego Jo. Baptista Castrucius Signatura Justitiæ Præfect.
✱ Ego Federicus Card. Cornelius.
✱ Ego Hippolytus de Robeis Card. Pavia.
✱ Ego Decius Card. Azzolinus.
✱ Ego Hippolytus Card. Aldobrandinus Major Peniten.
✱ Ego Ferd. Card. Medicis.
✱ Ego Philippus Vast. Card. Camerarius.
✱ Ego Andreas Card. Battorius.
✱ Ego A. Card. Montaltus.

Sequitur declaratio d. Constitutionis.

§.24. Sanctissimus D. N. dixit, quod cum in Constitutione, seu Bulla Sanctitatis Suae alias super creatione Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, edita, volens Diaconos Cardinales, qui in sua vocatione permanserint, & in ministerio sui ordinis perseveraverint, majoribus honoribus prosequi, inter alia statuerit, ut post tres vacationes sex Ecclesiarum Cathedralium, quibus Episcopi Cardinales præsumt, quarta vacatione alicujus ex eis occurrente, prior Diaconorum Cardinalium, qui præfens fuerit, & in etate legitima constitutus, vel si ille nolisset, aut nequivisset assumi, sequens Diaconus eisdem qualitatibus præditus, ad Ecclesiam hujusmodi Cathedrali, ut præfertur, vacantem promoveretur, & ita deinceps servaretur, prout in eadem Constitutione plenius continetur.

Enarratio dictæ Bullæ in parte hic declaranda.

§.25. Agnoscentesque idem SS.D.N. mentis suæ in ea Constitutione fuisse, non ut novus, vel forte paucos ante annos creatus Diaconus Cardinalis, ad aliquem ex dictis Episcopatibus, seu Ecclesiis, quibus seniores Presbyteri Cardinales præfici solent, promoveretur, sed qui diu in suo ordine, & vocatione (ut verba ejusdem Constitutionis aperte demonstrant) permanserit, & in ministerio sui ordinis perseveraverit, is tali Ecclesiæ præficiatur, ac providere cupiens, ne forte in futurum dubitari contingat,

Dubium posset excitari circa tempus, quo Diaconus Cardinalis debeat perseverare in Diaconatu antequam possit promoveri ad Episcopatus, de quibus in d. Bulla.

Declaratio d. Dubii.

gat, de quanti temporis cursu perseverantia illa in Diaconatus ordine, & in ministerio intelligatur.

§.26. Eadem Sanctitas Sua, in eodem Consistorio suo secreto habito supradicta die, de venerabilium Fratrum suorum S. R. E. Cardinalium unanimi consilio, & assensu, sua Apostolica auctoritate declaravit, & decrevit, ut prior Diaconorum Cardinalium, seu alias, sive immediate seu successive sequens Diaconus Cardinalis quarta occurrente vacatione, ut præmittitur ad dictam Ecclesiam seu Episcopatum ex sex prædictis vacantem assumi, seu promoveri possit, exigi, & requiri debere, ut integros annos saltem decem, & non pauciores in suo Diaconatus ordine permanserit, & in illius ministerio perseveraverit, etiam si numerus 14. Diaconorum Cardinalium non sit expletus, dummodo ad minus decem Diaconi tunc existant, prout declarat, & decrevit.

Clausula subblata aliter iudicandi potestate.

§.27. Ac sic in præmissis &c. per quoscumque &c. etiam ipsos S. R. E. Cardinales &c. subblata eis &c. aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere, necnon irritum, & inane quicquid secus &c. contigerit attentari similiter decrevit.

Actu P. An. V. die 15. Nov.

Datum Romæ apud S. Petrum, die Mercurii 25. Novembris 1586. in Consistorio secreto.

LXXVII.

Tolentini Oppidi in Provincia Picena, in Civitatem sublimato, ejusque Collegiata Ecclesiæ in Episcopalem erectio.

Ex hac Civitate prodit S. Nicolaus Tolentinus nuncupatus, de cujus canonizatione, & festivitatis videre est in Eng. IV. Constit. XXXVI. Licet militans. Tom. III. Par. III. fol. 55.

SIXTUSEPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Super universas Orbis Ecclesias, eo disponente qui cunctis imperat, & cui omnia obediunt, quamquam sine nostris meritis constituti, quamquam sine nostris meritis constituti, levamus in circuitu agri Domini oculos nostræ mentis, more pervigilis pastoris inspecturi, quid provinciarum, & locorum quorumlibet statui congruat, ac desuper disponi debeat, unde divino fulti presidio, dignum, quin potius debitum arbitramur, in irriguo militantis Ecclesiæ agro, novas Episcopales sedes, & Ecclesias plantare, ut per hujusmodi novas plantationes popularis augeatur devotio, divinus cultus floreat, & animarum salus subsequatur, loca insignia, præsertim, quorum incolæ benedicente Domino multiplicari noscuntur, dignioribus titulis, & condignis favoribus illustrentur, ipsique incolæ honoratorum Præfiliis ad-

sistentia, regimine, & doctrina suffulti, in via Domini magis magisque in dies proficiant.

§.1. Sane attendentes Oppidum Tolentini, Camerinen. Dioc. in agro Piceno, & territorio fructifero, ac loco satis amano, & pervio situm, admodum celebre, ac muris firmiter cinctum, plurium adificiorum ornatu decorum, copioso incolarum numero habitatum, ac mille ad minus ultra Castra Colmurani sibi suppositi focularia sive domus continere; ac in eo unam S. Mariæ cum Campanili campanis organo, choro, Sacristia, Plebano, ac Canonicis, & aliis ad Cathedrali Ecclesiam requisitis, ac alteram Ecclesiam Collegiatam S. Jacobi, cum Priore, & Canonicis, præterea S. Catervii, S. Augustini Canonicorum regularium, in qua ejusdem S. Catervii, S. Septimie, ac S. Bassi corpora reperiuntur, necnon S. Nicolai de Tolentino nuncupati, Fratrum Eremitarum ejusdem S. Augustini, in qua existit unum brachium Innocentium, & corpus ejusdem S. Nicolai, qui ob vite sanctimoniam, in vita, & post ejus obitum miraculis coruscans numero Sanctorum meruit adscribi, cujus etiam festum nuperrime in toto Statu Ecclesiastico celebrari, & custodiri mandavimus. Ad hæc S. Francisci Fratrum Minorum Conventualium, & S. Mariæ Cisoloni Fratrum Minorum de Observantia, ac S. Petri Fratrum Capuccinorum nuncupatorum, necnon S. Hieronymi Fratrum ejusdem S. Hieronymi ac S. Agnetis Monial. S. Clare Ord. Monasteria, & regulares domos, ac quamplures alias Ecclesias, ac duo Hospitalia pro pauperibus, & infirmis recipiendis satis commode extracta adesse, & ex eo Cardinales, Episcopos, Referendarios, & strenuos milites, Capitaneos, & Duces generales Status Ecclesiastici, aliosque Illustris, & egregios, ac religione, & doctrina præclaros viros prodidisse.

Oppidi Tolentini, in multis commendatio.

Oppidi Tolentini, ab ecclesiis Diocesis Camerinen. separatio.

§.2. Nos cupientes Oppidum Tolentini præfatum, cujus, dum Cardinalatus honore fungeremur, protectores, & fautores fuimus, cujusque dilectos filios communitatem, & homines singulari dilectione prosequimur, necnon Collegiatam Ecclesiam S. Mariæ hujusmodi dignioribus titulis, ac nominibus decorari, habita super his cum Fratribus nostris deliberatione matura, de illorum consilio, & assensu, ac de Apostolica potestatis plenitudine ad Omnipotentis Dei laudem, & gloriam, ac ejusdem Beatæ Mariæ Virginis honorem, & Christianidelium devotionis augmentum, Oppidum, & castrum hujusmodi, ac Villas Comitatus Tolentini, eorumque territoria a dicta Dioc. cui in spiritualibus subiecta sunt, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo separamus, & dismembramus, illaque separata, & dismembrata, ac illarum incolæ habitatores, Ecclesiarum Rectores, Beneficiatos, Priores, & alios inibi beneficia Ecclesiastica obtinentes, Monasteria, Domos regulares, aliaque pia loca omnia ab omni jurisdictione

ne Episcopi Camerinen. necnon solutione decimarum eidem Episcopo per eos debitum de cetero faciendā, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo eximimus, & liberamus.

§.3. Insuper Oppidum Tolentini in Civitatem Tolentini, & Collegiatam Ecclesiam S. Mariæ hujusmodi in Cathedralē sub invocatione ejusdem S. Mariæ, ac in ea dignitatem, Sedem, & mensam Episcopalem pro uno Episcopo Tolentino nuncupando, qui eidem Ecclesiæ Tolentinæ præsit, ac jurisdictionem Episcopalem habeat, & exerceat, cum omnibus privilegiis, honoribus, juribus, & insignibus debitis, & consuetis, ac quibus alii Episcopi, de jure, vel consuetudine, aut alias quomodolibet in spiritualibus utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere quomodolibet poterunt in futurum, necnon plebaniam illius in Archidiaconatum, qui inibi dignitas major post Pontificalem existat, eidem auctoritate, & tenore similiter perpetuo erigimus, & instituímus, ipsamque Ecclesiam sic in Cathedralē erectam Sedi Apostolicæ immediate subiicimus, ac sub protectione BB. Petri, & Pauli Apostolorum suscipimus.

§.4. Præterea Canonicis ejusdem Ecclesiæ sic in Cathedralē erectæ, ut alumnas per Canonicos aliarum Cathedralium Ecclesiarum deferri solitas, deferre libere, & licite valeant, auctoritate, & tenore prædictis, pariter perpetuo indulgemus.

§.5. Ipsamque Ecclesiam sic in Cathedralē erectam cum Ecclesia Maceraten. unimus, ita ut pro tempore existens Episcopus Maceraten. sit ambarum Ecclesiarum usitarum hujusmodi Episcopus, & licet vocetur Episcopus Maceraten. tamen in literis, & expeditionibus pertinentibus ad Civitatem, & Dioc. Tolentini ordinariæ se suscipere debeat Episcopus Maceraten, & Tolentin.

§.6. Teneanturque retinere unum Vicarium in dicta Civitate Tolentini. qui non recognoscat Superiorem, nec ab eo habeatur recursus ad Vicarium dictæ Civitatis Maceraten. sed tantum ad ipsum Episcopum.

§.7. Eidemque Ecclesiæ Tolentin. sic in Cathedralē erectæ pro illius mensa Episcopalis dote, redditum annuum quadringentorum scutorum monetæ Marchiæ per Episcopum Tolentini. propria auctoritate percipiendum de semestre in semestre, & in fine cuiuslibet semestris, vel in fine cuiuslibet mensis pro rata, arbitrio ipsius Episcopi, quem præfata Communitas Tolentini eidem Ecclesiæ sic in Cathedralē erectæ super redditibus molendini ipsius Communitatis, quousque tot prædia ipsa Communitas emat, & eidem Ecclesiæ sic in Cathedralē erectæ assignet, quorum fructus ad dictam summam quadringentorum scutorum ascendunt, constituerunt, & assignarunt, ac domum contiguam dictæ Ecclesiæ Tolentinæ. pro usu, & habitatione ipsius Episcopi Tolentini applicamus.

Erectio ejusdem Oppidi in Civitatem, & ejus Ecclesiæ S. Mariæ in Cathedralē, & concessio privilegiorum.

Concessio Alumnarum pro Canonicis dictæ Cathedralis.

Unio d. Episcopatus cum Episcopatu Maceraten.

Vicarius exerceatur in Civitate Tolentini, qui solum Episcopum in Superiorem recognoscat.

Assignatio dotis.

§.8. Ac ipsi Ecclesiæ sic in Cathedralē erectæ Civitatem Tolentini, ejusque incolas, & habitatores pro Civitate, & civibus, necnon terras, villas, & castrum Colmurani præfata, eorumque territoria pro ejus Dioc. ac etiam Clerum, & Populum Civitatis, & Dioc. Tolentini. pro Clero, & Populo, auctoritate, & tenore prædictis etiam perpetuo assignamus.

§.9. Decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§.10. Non obstantibus Lateranensis Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a jure permittis fieri prohibentis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon dictæ Mariæ, & Camerinen. Ecclesiarum prædictarum juramento, confirmatione Apostolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, ac literis Apostolicis, illis, earumque Præfatis, Capitulis, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, etiam Motu proprio, ac consistorialiter, & alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, quarto Idus Decemb. Pont. nostri Anno II.

LXXVIII.

Reformatio circa immoderatos sumptus, qui in Alma Urbe fieri consueverunt, circa vestes, dotes, ornamenta, indumenta, & convivia.

Similem reformationem vide in Pii V. Constit. LX. Quoniam. Tom. IV. Par. II. fol. 389.

SIXTUS PAPA QUINTUS

Motu proprio &c.

Cum in unaquaque bene, & recte instituta Republica, & Civitate, solet sumptibus Civium, & privatorum hominum moderatio aliqua adhiberi, idque non solum redundet in utilitatem singularum personarum, & familiarum, ne hac de causa imminuto patrimonio sive re familiari absumpta, ad pauperem redigantur, & plurima exinde damna, & pericula proveniant, sed etiam ad universam Rempublicam pertineat, cujus interest Civem habere locupletes, & ne privati rebus suis male utantur, precipue hoc ipsum observandum est in hac Alma Urbe nostra, ex qua tamquam ex communi omnium patria, frugalitatis, modestiæ, ac bonorum morum exempla ad externos manare convenit, ut quæ tot

Diocesis præfata, & Clero assignatio.

Decretum irritum.

Clausula derogatoria, & factio poenalis.

D. P. An. II. 10. Decemb.

Pontifex iste ex paterno erga Almam Urbem affectu, & ex causis hic expressis Justit. Conservatoribus Populi Romani, ut reformationes fierent, opportunas, circa immoderatos sumptus.

donis ac prærogativis excellit, eadem optimis institutis, legibus, & consuetudinibus sit temperata, sicuti jam inde a præfatis etiam florentis Republicæ sæculis, mox Imperatorum, ac deinceps posterioribus Rom. Pontificum, præsertim sel. rec. Clementis VII., Pii IV., & Pii V. Prædecessorum nostrorum temporibus, in eadem Urbe Roma complures leges, ac statuta de sumptibus immoderatis coercendis, salubriter edita fuerunt. Quæ cum successu temporum minime fuerint observata, & hac etiam tempestate, tum in constituendis dotibus puellarum, quæ in Matrimonium collocantur, tum in supervacaneis plerumque, & minime decentibus ornamentis, tam circa Mundum muliebrem, quam circa indumenta etiam virorum, tum in conviviis, & aliis hujusmodi rebus, superflui ac pro modo facultatum excessivi sumptus fiunt. Idcirco pro eo, quem gerimus erga eandem nostram Civitatem, illiusque populum paternæ dilectionis affectu, in primis Nobis cordi fuit, hujusmodi abusus, antequam latius serpent, de medio tollere, & exemplo nostrorum hujusmodi Prædecessorum, similibus remediis uti. Ideoque dilectis Filiis Camera ejusdem Urbis, ac Populi Romani Conservatoribus, & Magistratui commisimus, & mandavimus, ut ad moderandos sumptus hujusmodi, opportunas conficerent reformationes.

§.1. Qui mandato nostro parentes, una cum civilibus aliquot ex unaquaque dictæ Urbis Regione ad id deputatis, eas præsentium temporum conditioni, & moribus accommodatas composuerunt, ac postea tam a Magistratu quam a deputatis prædictis subscriptas, Nobis præsentarunt.

§.2. Nos vero cupientes rem ipsam accurare, & debita circumspectione absolvi, dilectis Filiis nostris Julio Antonio S. Bartholomæi in Insula S. Severinæ, necnon Scipioni S. Simeonis Lancellotto, ac Henrico S. Pudentianæ Caetano, mox istis duobus ultimo dictis absentibus, Hippolyto S. Pancratii Aldobrandino, ac novissime Antonio Mariæ Salviato S. Mariæ in Aquiro, Titulorum Presbyteris Cardinalibus nuncupatis, dedimus in mandatis, ut eadem reformationes diligenter reviderent, & examinarent, qui postmodum convocatis dicto Magistratu, quatuor Præfatis utriusque Signaturæ nostræ Referendariis Romanis, & septem ex dictis per singulas regiones deputatis, sæpius insimul hac de causa respective congregati, eisdem reformationibus diligenter excussis, ac sigillatim examinatis, alia emendarunt, alia explanaverunt, nonnulla addiderunt, easque in meliorem ordinem redactas Nobis exhibuerunt. Ac demum cum hujusmodi reformationes, in privato publicoque Consilio ejusdem populi proposita nuper, & perlectæ fuerunt.

§.3. Nos cupientes illas inviolate observari, Motu &c. simili, & ex certa nostra scientia, reformationes ipsas, prout inferius descriptæ sunt, cum omnibus, & quibuscum-

que in eis contentis, auctoritate Apostolica perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuæ, & inviolabilis firmitatis robur adicimus, easque præfatis scripti patrocinio communimus, omnesque, & singulos juris, facti, & solemnitarum etiam substantialium in eis forsitan omisarum defectus, siqui intervenerint, supplementis, & pro illarum substantia firmiori, quæcumque in prædictis reformationibus continentur, de novo eadem auctoritate perpetuo statuimus, & ordinamus, ac omnes, & quascumque personas utriusque sexus cuiusvis status, gradus, conditionis, & præminentie fuerint in eadem Urbe habitantes, etiam advenas, & curiales, ad eandem reformationum observationem teneri, & illis omnino obligari decernimus, & declaramus.

§.4. Necnon dilectis filiis ejusdem Urbis Governatori, & Senatori, ac Conservatoribus prædictis, nunc, & pro tempore existentibus, in solidum districte præcipiendo mandamus, ut tam Governator, & Senator prædicti, & eorum quilibet, quam etiam ipsi Conservatores curent, & faciant reformationes hujusmodi perpetuo, & inviolabiliter observari, & ad illarum executionem, etiam quoad poenas, sine ulla spe remissionis, procedi. Volentes nihilominus, ut cuiusvis Curie, aut Tribunalis dictæ Urbis executores, quascumque utriusque sexus personas, quas hujusmodi reformationibus contravenire deprehenderint, notare, ac dictis Judicibus deferre, & denunciare.

§.5. Necnon decernimus, quod hujusmodi nostri Motus proprii sola signatura sufficiat, isque etiam non registratus, in iudicio, & extra illud plenam fidem faciat, regula contraria non obstante. Et quod inferius descriptis reformationibus, ac præfati nostro Motui proprio, ac dispositioni, etiam per Nos, & Successores nostros nunquam sufficienter derogatum censetur, nisi prius accedente expresso consensu eorumdem Conservatorum pro tempore existentium, & ipsius Populi in Consilio publico congregati, ac deinde publica Signatura nostra proposita per aliquem Referendarium supplicatione, cum hujusmodi nostri Motus proprii insertionem, per supplicationem aut alium Motum proprium, nostra, seu Romani Pontificis pro tempore existentis manu signatum, derogatio fuerit concessa, & quod idem Motus proprius, una cum dictis Reformationibus, manu scriptus sive impressus reponatur, & perpetuo retineatur post libros Statutorum Urbis, inter alias ejusdem Urbis, & Camera Populi Romani reformationes, privilegia, & indulta, quæ in eorum proprio volumine continentur.

§.6. Quodque ejusdem Motus proprii, & reformationum transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Governatoris, aut Senatoris, vel Conservatorum prædictorum, vel alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides adhibea-

Illi hæc Reformationem statuerunt, & Summo Pontifici dederunt.

Et Cardinales & alii ab eodem Pontifice deputati eam abolverunt, & persequerunt.

Confirmatio modo idem Pontifex dictam Reformationem.

Executores Reformationis deputati, & jurisdictionem eidem concedit.

Clausula præservativa apponit.

Transumptis credi jubet.